

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

20) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 83:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsorden for Folketinget. (Nedsættelse af et Ligestillingsudvalg).

Af Lone Dybkjær (RV), Kirsten Brosbøl (S), Anne Grete Holmsgaard (SF) og Majbrit Berlau (EL) m.fl.
(Fremsat 24/2 2006).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Forslaget om oprettelse af et nyt udvalg i Folketinget, nemlig et ligestillingsudvalg, er jo til dels en genfremsættelse, men jeg vil godt kvittere for, at noget af den kritik, jeg rejste sidste gang, er imødekommet.

Det skal dog ikke være nogen hemmelighed, at vi i Venstre stadig væk er noget skeptiske over for forslaget og rent ud sagt er i tvivl om, hvorvidt det er den rigtige måde at fremme det formål, som vi er meget enige om, på. Jeg kan sige, at jeg lige kommer fra et møde med en udenlandsk delegation, og i den var der ingen kvinder. I en meget nærtstående politisk ungdomsorganisation, som jeg ser, er der heller ikke mange kvinder. Så formålet er vi da enige om, nemlig at se at få ligestilling og ligelig fordeling i råd og nævn til at blive selvfølge.

Kl. 16.30

Men det spørgsmål, jeg synes er relevant at stille, er: Er det her nu den rigtige måde? Ligesom man husker at tage grundlovsspørgsmål op i de forskellige udvalg, hvis man er i tvivl, om noget er på kanten af grundloven, at tage menneskerettighedsspørgsmål op, hvis man er i tvivl om dem, at se på de miljøretlige konsekvenser

og økonomiske konsekvenser osv. osv., er det så ikke den bedste måde at fremme ligestillingssagen på at tage det op, hver eneste gang der er et lovforslag, i det enkelte udvalg? Det må jeg sige personligt nok er det, jeg er mest tiltalt af.

Jeg vil så, i modsætning til hvad forslagsstillerne tit plejer, opfordre forslagsstillerne til at gøre lidt ved det, når forslaget så kommer i udvalg. Man kan jo ikke stille spørgsmål til forslagsstillerne, det er i virkeligheden en stor fejl. Det medfører jo også bare tit, at forslagsstillerne kommer med noget, som skal være sådan en tilkendegivelse af, at de nu gør noget for ligestillingen, og så ser man ikke mere til det forslag, og der kommer ikke mere diskussion.

Jeg vil godt sige, at vi selvfølgelig da vil lytte til forslagsstillerne i Udvalget for Forretningsordenen, hvis de har nogle gode argumenter for det her, men så må de ligesom også selv komme og gøre en indsats og argumentere for deres forslag.

Så jeg vil sige, at vi er skeptiske, men selvfølgelig skal man aldrig udelukke noget, for vi er enige om formålet.

Formanden:

Tak til fru Birthe Rønn Hornbech. Så er det fru Pia Gjellerup som ordfører.

Pia Gjellerup (S):

Jeg varetager denne sag i dag på Socialdemokratiets vegne i stedet for fru Kirsten Brosbøl, der er forhindret i at være i Folketinget i dag.

Jeg skal indledningsvis sige, at vi faktisk har stor respekt for det udgangspunkt, som fru Birthe Rønn Hornbech giver til kende, at det er meget nødvendigt at overveje, når man diskuterer, om man tager sådan et skridt, om det faktisk bidrager til formålet, eller om vi måske kan risikere at forskertse det formål, som vi i hvert fald er virkelig mange der er enige om her i salen. Vi har nemlig været igennem den diskussion i Socialdemokratiet og har haft det med, at der jo er nogle, der synes, at det ville være vigtigt at samle det, og der er andre, der siger: Jamen risikerer man så ikke bare, at det bliver isoleret?

Vi er kommet i stigende grad, for ikke at sige i fuldstændig grad til det synspunkt, at der faktisk er flere gode grunde og meget gode grunde til at tage skridtet og samle opgaverne, og det har at gøre med nogle faktiske forhold i det danske samfund, som desværre ikke er helt så positive, som vi gerne ville have dem.

Vi har jo haft sådan en opfattelse gennem 1980'erne og 1990'erne, at vi da snart med den udvikling, der var, måtte være nået til vejs ende med ligestillingen, og vi har jo måttet konstatere, at 1980'erne nok gav nogle skub, men at 1990'erne faktisk snarere gav et stop for videreudvikling af ligestilling i det danske samfund.

Det er endnu for nogle lidt overraskende, at det ser sådan ud, men realiteten er desværre, at vi ikke har vundet nyt land andet end i situationer, hvor det – lykkeligvis, kan vi så sige, når vi ikke selv kan – er kommet via EU-direktiver eller EU-aktiviteter, europæisk fællesaktivitet. Det er jo lidt tankevækkende, og jeg må sige, at det ikke er på grund af uvilje i Folketinget, måske tværtimod, men netop den der lille tilbageholdenhed med hensyn til, om det måske lige netop ikke var et af de emner, hvor vi var nået så langt, at resten klarede sig selv.

Deri tog vi fejl, og det er den slags erkendelser, som for vores vedkommende har gjort, at vi har konkluderet, at vi meget gerne ville være med til at fremme det her forslag også som medforslagsstiller.

Kl. 16.35

Hvad er det jo nemlig, der sker, når vi diskuterer ligestilling i Folketinget? Ja, vi har ligestillingsordførere, tror jeg, i alle partier. De er sådan lidt uden land og uden udvalg. De har ganske vist en minister at holde sig til, men der er ikke noget udvalg. De vil være i den situation lidt at skulle være nomader og rejse rundt efter forslagene i mange forskellige udvalg, når der er tale om lovforslag og beslutningsforslag, også lovforslag og beslutningsforslag, som i udpræget grad er ligestillingsforslag meget mere, end de er forslag, der regulerer noget på det fagområde, hvor de nu kommer til at høre til.

Så kommer de pågældende ordførere også til at skulle rejse forbi Det Politisk-Økonomiske Udvalg, for her har vi så overordnet opgaven med ligestilling lejret i dag. Her kommer vi til at kigge på forberedelse af rådsmøder, for sådan nogle er der nemlig også om ligestilling i europæisk regi. Og det vil så være Det Politisk-Økonomiske Udvalg, som jo ikke er et egentlig fagudvalg, men sådan lidt tværgående for det, der ikke hører til andre steder, og der skal ligestillingsordførerne så i hvert fald også være med, hvis det skal have nogen mening.

Så har de jo altså en ligestillingsminister at holde sig til, men ligestillingsministeren har ikke et ligestillingsudvalg, hvor noget samles. Vi har i Folketinget så en række fagudvalg og i

nogle sammenhænge dette Politisk-Økonomiske Udvalg. Det er ikke tilfredsstillende for, tror jeg, nogen parter. Jeg kan jo ikke tale for ministeren, men jeg kan i hvert fald sige, at det ikke er tilfredsstillende hverken for de aktører, vi har i fagudvalgene, der jævnligt berøres af ligestillingsforslag, eller for ligestillingsordførerne eller for de af os, der sidder i Det Politisk-Økonomiske Udvalg.

Derfor er der mange, mange grunde, både de substantielle, de faglige, de ligestillingspolitiske grunde og hele respekten for det arbejde, der foretages, og for de mennesker, der i særdeleshed påtager sig at prøve at samle som blæksprutter i dag, hvad der foregår på ligestillingsfronten, og omsætte det i Folketinget. Og med de debatter, som tager afsæt her i Folketinget, er vi kommet til den helt klare konklusion og helt klare anbefaling, at vi har brug for et ligestillingsudvalg i Folketinget, som det er udtrykt, og der er argumenteret for i dette beslutningsforslag.

Formanden:

Tak til fru Pia Gjellerup. Så er det fru Louise Frevert som ordfører.

Louise Frevert (DF):

Det er jo ikke første gang, at vi her i salen diskuterer og behandler et forslag om at skulle ned sætte et ligestillingsudvalg. Som årene er gået, er bølgerne gået højt også på dette område, og jeg må indrømme, at der er forskellige gode initiativer i dette forslag, som vi i Dansk Folkeparti mener er vigtige ikke alene at diskutere her i salen, men sandelig også at få afklaret efterfølgende i udvalgsarbejdet.

Forslagsstillerne har for så vidt ret i, at der mangler et forum, hvori man kan diskutere ligestilling som helhed inden for alle ressortområder. For vi har mange gange oplevet her i salen, at det har været ligestillingsordføreren, der har diskuteret en sag eller et forslag, men hvor man efterfølgende har måttet flytte sagen til et andet ressortområde. Omvendt kan man sige, at en ligestillingssag ofte ligger inden for et ressortområde, men hvor den så efterfølgende udmærket kan blive behandlet i ligestillingsregi.

Man kan savne, at alle ordførere er lige engagerede i ligestillingsområdet, når det gælder mænd og kvinder, og derfor kan det naturligvis være betimeligt og fornuftigt, at man får diskuteret alle aspekter af ligestilling i et forum, som

specialiserer sig i lige nøjagtig ligestillingsproblematikken.

Derfor mener jeg, at man skal have en klar definition af, hvad et eventuelt stående udvalg kunne bidrage givtigt med i det lovgivende arbejde, og hvor de øvrige stående udvalg vil lytte med interesse og opmærksomhed til, hvad et ligestillingsudvalg vil have af eventuelle indvendinger eller positive tilkendegivelser til et forslag, som indeholder ligestillingsperspektiver.

På den anden side kan jeg forestille mig et problem i, at alle sager i ligestillingens navn fremover skal ekspederes hen over et stående udvalg med henblik på behandling af ligestillingsproblematikken. Det vil jo være ensbetydende med, at næsten samtlige sager, der er til behandling i Folketinget, skal via udvalget.

Jeg kan heller ikke ud af forslaget læse, om man ønsker at parallelhenvise forslag. Forslaget er som udgangspunkt udmærket og indebærer mange sympatiske tiltag, men hvad med bl.a. den økonomi, der er blevet redegjort for her, ud over at man kan tage pengene af Folketingets ramme på de 800 mio. kr., og at man har anslået, at et ligestillingsudvalg vil koste mellem 250.000 kr. og 0,5 mio. kr.?

Kl. 16.40

Afslutningsvis mener jeg, at det er vigtigt at pointere, at selv om vi kan se de gode intentioner og finde ud af, hvad man på sigt vil gøre i et stående ligestillingsudvalg, må jeg dog sige, at det aldrig har været kutyme, at diskussionen om udvalg skulle være en politisk kamplads. Derimod er det partierne i fællesskab, der efter et valg finder ud af, om udvalgsstrukturen er, som den skal være, eller om den skal laves om. Det vil så typisk være gruppeformændene for de indvalgte partier, der vil sætte sig sammen og vurdere, om man skal lave en ny udvalgsstruktur eller rettere sagt rydde op i den udvalgsstruktur, man har.

Der er noget logisk i, at man ikke bare midt i en folketingssamling kan nedsætte det ene udvalg efter det andet. Hvad vil det næste udvalg så blive? Det kan nemt blive skruen uden ende, hvis forskellige partier nedsætter det ene udvalg efter det andet.

Derfor vil jeg klart sige, at vi ikke vil afvise de gode intentioner, der er i forslaget. Til gengæld vil vi heller ikke være med til at støtte, at man vedtager dette på nuværende tidspunkt, fordi der vil være en risiko for, at det kan skabe præcedens for nedsættelse af flere udvalg, og vi mener ikke, det vil være hensigtsmæssigt for det

lovgivende arbejde, at man pludselig midt i en valgperiode nedsætter forskellige nye udvalg. Derimod kan vi i udvalgsarbejdet og i betænkningensbidrag nedfælde, hvad de gode intentioner skal være, og samtidig vil jeg gerne have svar på de forskellige spørgsmål, som jeg også har stillet her under min ordførertale.

Formanden:

Så er det fru Pia Christmas-Møller som ordfører.

Pia Christmas-Møller (KF):

Som det allerede er blevet sagt flere gange, er dette beslutningsforslag blevet behandlet tidligere. Der er kun sket en opdatering af bemærkningerne i forhold til tidligere. Derfor kan jeg meddele forslagsstillerne, at Det Konservative Folkepartis holdning til indholdet i forslaget er den samme som sidst, vi behandlede temaet.

Vi har en opfattelse af, at kønnenes ligestilling er dogmatisk. Vi vil kæmpe for ligestilling, for lige muligheder, det skal ingen være i tvivl om, men at parkere den slags temaer i et udvalg her i Folketinget mener vi er galt. Vi mener faktisk, det vil betyde, at ligestillingen bliver parkeret i et hjørne og får dårligere muligheder for at blive indtænkt i det, der med et godt moderne udtryk bliver kaldt mainstream.

Hvis man ser på de temaer, som forslagsstillerne selv refererer til i bemærkningerne på side 3, så kan jeg ikke se et eneste eksempel på, at man ikke har haft ligestillingsvinklen med, da de forskellige emner er blevet behandlet i de respektive fagudvalg. Det gælder lige fra tronfølgeloven over kønsopdelt lønstatistik til barseludligningsloven, nedsættelse af en forfatningskommission, fokus på køn i undervisning, barselorlov for fædre. Alle de ting, som er refereret, som ville have været aktuelle for et særligt ligestillingsudvalg, men som er blevet behandlet andre steder i Folketinget i folketingsåret 2005-06, mener jeg har været behandlet også med ligestillingsvinklen.

Jeg vil frygte, at man får isoleret kampen for reel ligestilling, kampen for fundamental ligestilling mellem kønnene, hvis man opretter et særskilt folketingsudvalg. Så vi vil afvise beslutningsforslaget præcis med samme begrundelse som sidst, og jeg vil i øvrigt henvise til mit ordførerindlæg, sidst vi behandlede forslaget fra Det Radikale Venstre.

Formanden:

Fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil godt starte med at sige til fru Pia Christmas-Møller, at jeg altså godt kan komme på et meget markant område, der ikke er blevet ligestillingsbehandlet i den folketingsssamling, 2005-06, som er nævnt i beslutningsforslaget, og det er hele kommunalreformen. Den blev simpelt hen ikke ligestillingsbehandlet.

Det har været ganske alvorligt, at den ikke er blevet det. Forskellige ordførere har kommenteret det her undervejs, men der kom ikke nogen egentlig behandling af det, og en af konsekvenserne er jo, at vi faktisk har fået nogle nye kommuner og regioner, som er væsentlig mere køns-skæve end det, vi havde i forvejen. Det kan godt være, at et ligestillingsudvalg ikke fuldstændig havde ændret det, men et ligestillingsudvalg kunne have sat det her fokus langt skarpere, end det er muligt, når vi har sagerne ude i de enkelte fagudvalg og kun ude i de enkelte fagudvalg.

Kl. 16.45

Fru Birthe Rønn Hornbech spurgte i sit indlæg, om det ikke er mere naturligt, at man integrerer det i de udvalg, vi har, og så virkelig sætter fokus på det der. Det mener jeg ikke at man skal smide ud med badevandet ved at lave et ligestillingsudvalg. Jeg mener heller ikke, at man gør det, for man kan også arbejde med det i udvalgene. Men det er vel lidt den gamle sandhed om, at hvis man spreder et ansvar til mange parter, risikerer man helt at mangle et fokus, og at der ikke er nogen, der virkelig påtager sig ansvaret.

Derfor er hensigten med det her, som det også står i bemærkningerne:

»Nedsættelsen af et stående ligestillingsudvalg skal derfor skabe et arbejdsorgan eller værksted, hvor en faglighed for ligestillingsordførerne i Folketinget kan samles, og hvor de gennem deres arbejde kan øge bevidstheden om, at ligestilling endnu ikke er en realitet i Danmark.«

Det er sådan set det, vi prøver med det her. Vi prøver at få skabt det fokus, hvor man har en mere samlende debat og en mere samlende stillingtagen.

Hvis man nu kigger historisk på det, må man sige, at ligestillingen altid har været karakteriseret ved, at det rørte ved lidt af det hele: Pensionsrettigheder, forsikrings spørgsmål, arbejdsmarkedsspørgsmål, sociale spørgsmål, forskning osv.

Men når vi i lange perioder herhjemme i det seneste par tiår har haft fokus på det, har vi bl.a.

haft det, fordi vi i hvert tilfælde i en lang periode havde et Ligestillingsråd, som kunne skabe det fokus både i den offentlige debat, i Folketinget og hos Folketingets partier og også i kommuner og amter.

Der kom så for nogle år siden en beslutning om at nedlægge rådet og i stedet for etablere to andre typer institutioner, kan man vel kalde dem, nemlig på den ene side et videnscenter, så vi havde et sted, hvor vi samlede viden om køn, også statistiske oplysninger om køn, og på den anden side et ligestillingsministerium og en ligestillingsminister, hvor der var en klar målsætning om, at her havde vi inden for regeringens række en minister med et særligt ansvar for at sikre, at ligestillingen var tænkt ind hele vejen rundt, og som man vel også kan sige skulle være en form for vagthund over for de andre ministre, så de ikke glemte ligestillingen i deres politiske ansvarsområder.

Det er gået bedre og dårligere og med varierende held afhængigt af, hvilke ligestillingsministre der har været. Men der er ingen, der kan sige, at det ikke har været med til at skabe et fokus, og at det ikke har haft stor værdi for os.

Det samme mener jeg gør sig gældende på ligestillingsområdet. Man kan i hvert tilfælde stille sig selv spørgsmålet: Har vi haft nogen høringer? Vi har masser af høringer i Folketinget på mange områder, og de bidrager meget til at udvikle vores politiske forståelse. Har vi haft det på ligestillingsområdet? Nej, det har vi ikke.

Når vi hver fredag sidder i Europaudvalget, er der aldrig et udvalg, der spiller ind på det her område til os, for der ikke er noget udvalg, der har ansvaret for det. Og de udvalg, der kunne spille ind, gør det ikke. Vi får jævnlige indspil fra Miljøudvalget, vi får en gang imellem indspil fra Energiudvalget, vi får nogle gange indspil fra Retsudvalget eller fra Skatteudvalget.

Det har meget stor betydning at få de her indspil fra de fagligt kompetente udvalg på de enkelte områder, men vi mangler simpelt hen et udvalg, som løfter vores fælles ansvar og vores fælles ansvarlighed for ligestilling, og som kan spille sammen med fagudvalg, hvad enten det er Arbejdsmarkedsudvalget, Miljøudvalget, eller hvad det nu er for nogle udvalg, og som sikrer også over for offentligheden, at der er et sted herinde, hvor man kan henvende sig om ligestillingssager. Det er faktisk lidt af et hækkeløb for offentligheden i dag, for hvor er det nu, man skal gå hen med sin sag? Er det Arbejdsmar-

kedsudvalget, er det Socialudvalget, eller hvor er det, man skal gå hen?

Derfor finder vi det meget vigtigt, at vi får skabt det her udvalg, og vi betragter det ikke som sådan som en åbning til, at vi skal have en hel masse andre nye udvalg.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg vil gerne sige til SF's ordfører, at alle partier mig bekendt har en ligestillingsordfører, og derfor er der også konkrete platforme, hvor man kan henvende sig, når man har ligestillings-spørgsmål.

Jeg mener ikke, at fremme af ligestilling kan bero på, hvorvidt der er et konkret udvalg, der har overskriften ligestilling. Ligestilling fremmes ved, at der er en politisk vilje til at fremme ligestillingen. Så enkelt og så omfangsrigt er det.

Kl. 16.50

Til ordførerens bemærkninger om kommunalreformen må jeg bare sige, at i Det Politisk-Økonomiske Udvalg, hvor jeg selv er medlem, blev temaet rejst, og man diskuterede ligestilling på tværs i Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Jeg kan ikke se, at det ville have været bedre og mere effektivt og mere målrettet, hvis det havde foregået i et særligt ligestillingsudvalg. Tværtimod ser jeg det som en bureaukratitilkobling, som risikerer at føre til, at man parkerer ligestillingsperspektivet i et bestemt udvalg for særlig udvalgte folketingspolitikere. Nu er det en forpligtelse for alle at indtænke ligestillingsperspektivet, og det har jeg det godt med.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Der har jo været en meget lang diskussion både herhjemme og også i EU-regi om det, der hedder mainstreaming, altså om, at man skal have ligestillingen med i alle faglige områder og have den integreret. Men jeg tror, at det er en fælles erkendelse hos alle os, der i længere eller kortere perioder har arbejdet med ligestilling, at hvis man ikke samtidig har et fokus, altså hvis man ikke samtidig har et samlende sted, bliver den her mainstreaming meget svag, fordi det viser sig i praksis, at bevidstheden om den ikke er stærk nok til at sikre, at ligestilling virkelig kommer ind, eller også mangler man for megen viden til at få tingene ind.

Naturligvis er vilje en forudsætning for, at det kommer ind, og for, at ligestillingen står stærkt,

men vilje er ikke nok. Man mangler simpelt hen en organisatorisk ramme.

Hvis man nu i stedet for ligestillingsområdet tog arbejdsmarkedsområdet, og hvis man nu forestillede sig, at arbejdsmarkedsområdet var spredt ud på alle Folketingets udvalg, så tror jeg også, at de fleste ville kunne se, at det selvfølgelig ikke går. Så ville man få en meget svag arbejdsmarkedsindsats, fordi man ikke havde et samlende sted, hvor man kunne debattere det og gå i dybden med det, og hvor borgerne også vidste, at det var her, de kunne henvende sig.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu giver ordføreren mig stikordet til at pege på, at netop arbejdsmarkedet er et af de områder, hvor vi har den helt store ligestillingsudfordring. Lad mig nævne to eksempler, nemlig barselfonden og den kønsopdelte lønstatistik. Det er to lovområder, som i den grad knytter sig til arbejdsmarkedet. Her mener jeg at vi har nået nogle resultater, fordi sagerne er blevet rejst og ekspederet via Arbejdsmarkedsudvalget. Man har taget holmgange med dem, det handlede om.

Jeg har selv været en af frontkæmperne i de her sager, fordi jeg rent faktisk ønsker, at ligestillingen skal fremmes. Men vi må da tage slagene der, hvor de hører hjemme. Og når det er LO og DA, der vrider sig, er det da dem, vi skal kæmpe med, og det foregår nu engang via Arbejdsmarkedsudvalget. Det ville være alt for nemt at feje os af banen, hvis vi isolerede det til et særskilt udvalg her i Folketinget.

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nu går forslaget jo faktisk ikke på at isolere det til et bestemt udvalg. Når man kigger i bemærkningerne, har vi faktisk meget omhyggeligt skrevet, at det ikke er sådan, at alle sager, der har med ligestilling at gøre, nødvendigvis skal overføres til et ligestillingsudvalg. Når vi skal have udvalget, er for at have et fokus på ligestilling og for at styrke bevidstheden om ligestilling, og for at det bliver mindre let at smyge sig udenom eller glemme, hvilket jo ofte sker, en ligestillingsvinkel i de enkelte sager.

Mit eksempel med Arbejdsmarkedsudvalget var faktisk ment som et billede på, hvordan man som arbejdsmarkedsordfører ville opleve det, hvis man sad med det her store og tunge område og så havde det spredt ud på en masse for-

skellige udvalg. Jeg tror, at de fleste arbejdsmarkedsordførere ville sige til sig selv: Det her går ikke; vi er simpelt hen nødt til at have et fokus.

Jeg mener, at det her er en glimrende måde at gøre det på, og hvorfor dog ikke prøve det? Vi kunne da sige: Lad os prøve det i et par år og se, om vi ikke kan finde en vej og få det til at fungere i praksis. Jeg synes, det er lidt synd bare at afvise det. Lad os dog prøve det og se, om det ikke giver den styrkelse og det løft, som vi gerne vil give med det her forslag.

Formanden:

Tak til fru Anne Grete Holmsgaard. Så er det fru Line Barfod som ordfører.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten er medforslagsstiller til forslaget. Det er vi, fordi vi mener, at det er utrolig vigtigt, som det jo også er sagt af flere af de tidligere ordførere, at vi har et samlet sted, hvor der er nogle, der løbende arbejder med ligestilling.

Jeg kan ikke lade være med i forhold til den debat, der har været indtil nu, at sige, at man tilsvarende kunne sige, at alle udvalg skal være opmærksomme på retssikkerheden og sikre retssikkerheden. Vi har jo set, at Retsudvalget gik ind og sagde, at her var noget, som de gerne ville følge ekstra med i, selv om det var en sag, som lå i Kulturudvalget eller i andre udvalg, for her havde Retsudvalget altså en opfattelse af, at de havde en anden tilgang til det end det fagudvalg, det ellers lå i.

Kl. 16.55

På samme måde forestiller jeg mig, det vil være, hvis vi får et ligestillingsudvalg. Så vil det ligestillingsudvalg arbejde kontinuerligt med ligestilling og vil nogen gange, selv om der ligger nogle sager i andre udvalg, også være med. Vi har det jo tit sådan, at der er flere udvalg, som bliver inviteret med til samråd, som får bilagene til nogle bestemte forslag osv. Det betyder noget at have et udvalg, som har en anden vinkel på sagerne, til at kigge på dem.

Når der ligger en sag i Arbejdsmarkedsudvalget, vil man primært se på det som arbejdsmarkedsordfører, og så kan det være godt, at der er et udvalg med ligestillingsordførere, som ser på det ud fra ligestillingsvinklen, og så kan man få en frugtbar dialog ud af de forskellige vinkler. Det er jo ikke dermed sagt, at arbejdsmarkedsordførerne ikke interesserer sig for ligestilling eller ikke kan finde ud af det, men der er forskel på, hvor ens hovedfokus er.

Derfor kan det være vigtigt og givende, hvis vi får et særligt udvalg, der løbende beskæftiger sig med ligestilling, og som også er et udvalg – det fremgår både af bemærkningerne og af den hidtidige debat – som også ville kunne tage andre initiativer end bare at behandle lovforslag, som også ville kunne igangsætte nogle debatter, som også løbende kunne følge med i, hvad der sker på området osv.

Det tror jeg altså ville kunne være med til at gavne ligestillingen, for vi må jo erkende, at ligestillingen ikke kommer af sig selv. Den der tro på, at vi har opnået det meste, har jo vist sig ikke at passe. Der er behov for løbende at arbejde med det, hele tiden have fokus på det og hele tiden at se på, hvad vi kan tage af nye initiativer for at fremme ligestillingen.

Når man ser på kommunalreformen – den største reform nogen sinde i danmarkshistorien – er den gennemført, uden at der er lavet en ligestillingsvurdering. Jeg er bekendt med, at det blev diskuteret i Det Politisk-Økonomiske udvalg, men det havde haft en helt anden fokus, hvis der havde været et ligestillingsudvalg, der fra starten havde sagt til Kommunaludvalget: Nu skal I altså huske, at der også er en ligestillingsvinkel, når man laver så stor en samfundsreform. Det kunne måske have sikret et samråd med ministeren, det kunne måske have sikret, at der var høringer på et tidligt tidspunkt osv., og så kunne det jo godt være, at Folketinget havde fået kæmpet igennem over for ministeren, at der blev lavet en ligestillingsvurdering af hele den store reform.

Så jeg tror, at det kunne have en gavnlig effekt på Folketingets arbejde at få et udvalg, som kan holde fokus på ligestilling.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Vi er fuldstændig enige om, at ligestillingsperspektivet skal fastholdes, og at det kræver, at vi hele tiden holder temaet i fokus. Ingen tvivl om det. Det, vi diskuterer, er alene, hvordan vi gør det mest hensigtsmæssigt og også ubureaukratisk.

Her vil jeg minde fru Line Barfod om, at hun jo netop er blevet formand for Det Politisk-Økonomiske Udvalg, og tillykke med det. Det kan være, at ordføreren endnu ikke har haft tid til at sætte sig ind i ressortområdet, men det er rent faktisk sådan, at Det Politisk-Økonomiske Udvalg skal beskæftige sig med ligestilling. Det er placeret i Det Politisk-Økonomiske Udvalg, som

er et tværgående udvalg, hvor det er helt naturligt at tage temaet op, også på den måde, som Retsudvalget kan gøre det i forhold til retssikkerhedsperspektivet.

Det Politisk-Økonomiske Udvalg kan, ligesom Udvalget for Forretningsordenen, tage tværgående temaer op i forhold til forskellige lovgivninger. Det beror alene på vilje, initiativ, arbejdskraft og medlemmerne. Kan ordføreren bekræfte, at det forholder sig sådan?

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig med på, at ligestilling hører under ressortområdet for Det Politisk-Økonomiske Udvalg. Men det er der mange andre områder der også gør, og derfor har de fleste partier jo også valgt at sætte nogle andre end deres ligestillingsordførere ind, og så supplerer man med ligestillingsordførerne, når der er behov for det, men nogle gange er det altså andre sager, der er i fokus i Det Politisk-Økonomiske Udvalg.

Dermed er der ikke den kontinuerlige optagethed af ligestilling i Det Politisk-Økonomiske Udvalg, som der ville være, hvis vi havde et udvalg, som kun beskæftigede sig med det. På samme måde som vi på andre vigtige områder heller ikke siger, at dem kan vi nøjes med at have i Det Politisk-Økonomiske Udvalg, som har den tværgående oversigt over mange forskellige emner, men hvor vi siger, at vi er nødt til at have nogle fagudvalg, som har særlig fokus på et område.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Nu skal jeg selvfølgelig ikke kloge i, hvordan man arbejder i Enhedslisten, men jeg kan i hvert fald meddele, at i Det Konservative Folkeparti er det ikke sådan, at ligestilling alene angår vores ligestillingsordfører. Faktisk er det sådan, at vi alle sammen er meget optagede af det her perspektiv.

Senest havde vi i dag en diskussion på vores gruppemøde om morgendagens diskussion om spiseforstyrrelse blandt unge kvinder, hvor der straks var nogle, der rejste spørgsmålet: Hvad med de unge mænd, skal vi ikke også kigge på deres problemer?

Der er hele tiden og skal hele tiden være et fokus, og derfor vil jeg meget fraråde, at man laver en konstruktion, hvor man isolerer ligestillingsperspektivet til alene at vedrøre nogle udvalgte ordførere i nogle udvalgte udvalgssammen-

hæng. Jeg tror altså, det er meget vigtigt, at vi hele tiden tværgående har det on top of the mind, sådan at det kan blive en reel ligestilling, vi når på alle fagområder.

Kl. 17.00

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at vi alle sammen skal holde fokus på ligestilling, og det gør de fleste af os forhåbentlig også, men vi skal også alle sammen holde fokus på retssikkerhed. Vi skal også holde fokus på det kommunale selvstyre. Vi skal også holde fokus på økonomien. Der er mange vigtige emner, vi skal holde fokus på alle sammen, og det kan vi ikke alt sammen nå at gøre lige grundigt.

Det er jo derfor, at vi i Folketinget arbejder med at være ordførere på forskellige områder og have forskellige udvalg, og vi er nødt til, hvis vores arbejde skal fungere, fordi det er så omfattende, at have tillid til, at vi ikke alle sammen sætter os ind i alle sager lige grundigt, men fordeler sagerne imellem os.

Derfor er det vigtigt, at vi har forskellige fagudvalg, der har fokus på forskellige områder. Jeg mener, det er vigtigt, at vi opprioriterer ligestillingen så meget, at vi får et fagudvalg, der har særlig fokus på det, ligesom vi har et Retsudvalg, der har særlig fokus på retssikkerhed, et Politisk-Økonomisk Udvalg, der har andre tværgående områder, men jo også ser på samfundsøkonomien.

Formanden:

Tak til fru Line Barfod. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Lone Dybkjær.

Lone Dybkjær (RV):

Jeg vil gerne takke for den debat, der har været, og selvfølgelig vil jeg gerne specielt takke fru Birthe Rønn Hornbech og fru Louise Frevert for den åbenhed, de har vist i behandlingen af det her. Det er selvfølgelig lidt ærgerligt, at den konservative ordfører, fru Pia Christmas Møller, ikke var helt så positiv og åben, men jeg vil håbe på, at vi kan få en diskussion i forbindelse med udvalgsarbejdet.

Det var fru Birthe Rønn Hornbech, der sagde, at man så også må håbe på, at forslagsstillerne vil møde op i Forretningsordensudvalget og selv diskutere det, og det skal jeg nok love, at fru Marianne Jelved vil gøre. Jeg er godt klar over, at vi fremsatte forslaget sidste år, men det var

meget sent på sæsonen, og derfor synes vi ikke, at sommerferien også skulle belastes med den type arbejde.

Men nu bliver der jo mulighed for diskussionen. Det er jo, som om en hovedpointe i denne her diskussion er: Opnår man det modsatte ved at isolere tingene i et udvalg? Det har også fru Pia Christmas Møller været inde på.

Det er ikke sådan, jeg oplever det. Jeg tror, at det er nødvendigt, som andre ordførere og medforslagsstillere har været inde på, at have et fokus på et område, for at man kan fremme et område, ellers bliver det sådan, at det bliver diffust. Og derfor synes jeg, at det ene ikke udelukker det andet.

Selvfølgerlig skal man diskutere ligestilling i alle fagudvalgene, men det kunne måske også være nyttigt at have et sted, hvor man samler noget speciel viden om det her. Det skal jeg lige vende tilbage til. Jeg vil godt tage et parallelområde. Fru Line Barfod var inde på Retsudvalget, vi kan tage Miljøudvalget.

Det var bestemt heller ikke sådan lige oplagt, dengang man fik miljøproblemerne på dagsordenen, at der præcis skulle etableres et miljøudvalg, for miljø var jo noget, man skulle beskæftige sig med alle steder, specielt i Erhvervsudvalget og i Landbrugsudvalget, og hvad ved jeg. Men sandheden er, at der altså også skal være et sted, hvor man sådan lidt mere perspektivfyldt beskæftiger sig med den slags ting.

Jeg er også fuldstændig overbevist om, at man i alle udvalg skal beskæftige sig med penge, altså økonomi. Derfor har vi jo stadig væk et Finansudvalg. Det ene udelukker ligesom ikke det andet, og hvis man anlagde den der isolationsbetragtning på en række af de andre udvalg, så ville de sådan set heller ikke skulle være der. Det er sådan lidt mere om det principielle.

Så vil jeg godt henvise til bemærkningerne, fordi jeg synes, at jeg på forslagsstillernes vegne kan sige, at vi har gjort os ret meget umage med dem. Det er nogle helt andre bemærkninger, vi havde sidste år, kan jeg roligt sige. Vi har simpelt hen arbejdet meget med de her bemærkninger for at prøve på at fortælle lidt om, i hvilket perspektiv vi ser det. Og der har vi jo altså også henvist til nedsættelsen af de stående udvalg, der skete tilbage i 1970'erne, og hvor man faktisk til fordel for de stående udvalg sagde, at man skulle se udvalgsområdet i videre perspektiv, end det kan ventes, når spørgsmål af ensartet karakter behandles af forskellige grupper af medlemmer.

Skal helhedssynspunkterne kunne trænge igennem, vil det være af stor betydning, at medlemmer på hver sit felt opnår den indsigt og det overblik, det gennem årene erhverves ved stadig beskæftigelse med et bestemt ikke for snævert afgrænset lovgivningsområde. Det er simpelt hen motiveringen for, at vi har de stående udvalg. Det var selve begrundelsen for, at vi gik over til det.

Det vil altså sige, at det er medlemmerne af Folketinget, der ligesom selv er gået ind i det her og har diskuteret: Hvad er egentlig det mest saglige argument for vores arbejde? Det er faktisk et direkte citat, som jeg dels har læst op her, og som dels står i bemærkninger, som altså er taget fra begrundelsen for nedsættelsen af de stående udvalg. Det synes jeg selvfølgerlig stadig væk gælder, for det, der sker i øjeblikket på ligestillingsområdet, er en fragmenteret behandling. Og derfor siger vi også, at vi her vil få et arbejdsorgan eller værksted, hvor en faglighed for ligestillingsordførerne i Folketinget kan samles.

KL 17.05

Ligestilling er et fagområde, ligesom miljø også er et fagområde. Det kan jo ikke nytte, at vi lader, som om det er sådan et bredt område. Det er ikke bare sådan et eller andet tværgående element, det er faktisk et spørgsmål om et fag.

Jeg vil godt illustrere begrebet mainstreaming. Det er jo også noget, som ligestillingsministrene har måttet lære alle deres regeringskolleger, det er jo ikke noget, man har automatisk i de enkelte ministerier. Mainstreaming er ikke bare at kigge et forslag igennem og spørge: Sig mig, er her et eller andet om ligestilling, når vi sådan kigger lidt overordnet på det? Nej, det er et fagområde at kunne noget om mainstreaming, og ligestillingsministeren har jo også erkendt og meddelt alle sine kolleger, at man er nødt til at gøre noget mere specifikt ved det, og det er man nødt til at gå på kursus for for at sige det lige ud, for ellers kan man ikke gøre det ordentligt, ellers bliver det bare sådan noget slask, som vi kan stå og sige også her. Og det er det, jeg gerne vil prøve at pointere, og som vi har prøvet at pointere med det her.

Vi er alle sammen enige om, at vi ikke har ligestilling, men det, som jeg siger som argument på forslagsstillernes vegne, er, at vi skal arbejde fagligt med det. Der er masser af hente fagligt set, og hvis ikke vi prøver at arbejde fagligt med det med nogle ganske bestemte personer, der, ligesom andre har sagt, har fokus på det, så kommer vi ingen vegne.

Derfor tror jeg ikke – det er til fru Pia Christmas-Møller – at det bliver en parkering. Det bliver jo ikke sådan, at fru Pia Christmas-Møller ikke skal gøre sit arbejde i Det Politisk-Økonomiske Udvalg eller i Arbejdsmarkedsudvalget. Men selv fru Pia Christmas-Møller kunne måske også have brug for nogle andre fagkolleger til at hjælpe til med at vide, hvad den nyeste viden på det her område er, hvad vi egentlig rundtomkring i verden ved om det her, og hvad vi ved om, hvordan andre har grebet det an.

Det samles faktisk ingen steder i Folketinget i dag, og der sker faktisk heller ikke i den sammenhæng nogen opfølgning af ligestillingsministerens forskellige redegørelser. Vi har en eller anden meget interessant debat her i Folketinget en enkelt dag og så slut, og så gentager vi den et år efter, og i mellemtiden sker der ikke rigtig noget. Det er da klart, at vi godt kan spørge på delområder som kvindehandel og forskellige andre ting, men samlede ligestillingsmæssige diskussioner er der ikke.

Til sidst vil jeg så godt fremhæve en ting, som jeg meget gerne vil sige til specielt regeringspartierne. Statsministeren har jo nu sammen med andre skrevet et brev til den østrigske formand, hvori han varmt anbefaler, at man får en europæisk ligestillingspagt. Der står en lang række ting, og i bilag y i den sidste topmødeerklæring, altså referatet fra topmødet, står der klart, at ligestillingen skal fremmes i alle dens forskellige aspekter.

Så vil jeg gerne sige: Jeg sidder selv i Europaudvalget, og det gør en anden af ordførerne, fru Anne Grete Holmsgaard, også, og vi kan selvfølgelig godt begynde at diskutere ligestillings-spørgsmål i forbindelse med europaudvalgs-møderne om fredagen. Men igen, vi har ikke haft et udvalg, der har arbejdet med, hvad det her skal føre til. Den europæiske ligestillingspagt kommer jo ikke af sig selv, den kommer kun ved, at de enkelte lande arbejder med det. Og i de enkelte lande vil det være naturligt, at det er nogle, der er optaget af ligestillingsaspektet, der sidder og arbejder med det, og ikke bare europaordføreren.

Så vil jeg sige en anden ting, som er specielt vigtigt i det her: Den europæiske diskussion risikerer jo at falde på gulvet, hvis det kun er europaordførere, der har den diskussion. Det er jo det, der aldrig er sket med miljøområdet. Når den europæiske befolkning mener, at miljøområdet faktisk er noget, EU skal tage sig af, så er det, fordi det var – undskyld ordet – os miljøpo-

litikere dengang i 1980'erne, der førte den diskussion, og som også førte den europæiske diskussion.

Så for mig er et af de vigtigste argumenter for, at vi har et ligestillingsudvalg, også, at vi skal have den europæiske diskussion ind i det almindelige daglige politiske arbejde og også på ligestillingsområdet.

Jeg vil sige, at vi taber hele det her initiativ, som statsministeren så har taget, og det skal han sådan set ikke have utak for. Jeg mener, som han selv erkendte, at en omvendt synder – det havde vi en lille diskussion om – er bedre end 99 frelste, som statsministeren udtrykte det, og det er jeg enig med ham i. Men så skal vi også hjælpe til efterfølgende, og der tror jeg, at det at få et ligestillingsudvalg vil være en af måderne, hvorpå vi kan få den europæiske diskussion ind i et ganske almindeligt politikområde.

Vi ved jo også, at mange danske kvinder mener, at EU er rigtig dårlig for ligestilling, og nu der er taget et kæmpe initiativ her, så ville det da være fremragende, hvis der var nogle ligestillingsordførere, der begyndte at diskutere det europæiske perspektiv i relation til netop ligestilling, for uanset hvordan man end vender og drejer det, har det europæiske projekt jo været rigtig godt for ligestillingen også på det danske område.

Kl. 17.10.

Man kunne jo også sige det på en anden måde, nemlig at det måske så også ville gøre det lidt lettere for statsministeren, hvis ikke han hele tiden skulle kaldes i samråd i Europaudvalget omkring den her ligestillingspagt, men at vi måske kunne tage diskussionen på en anden måde i et ligestillingsudvalg.

Så jeg vil gerne sige, at vi selvfølgelig vil gøre os umage med at svare på alle spørgsmål i Udvalget for Forretningsordenen. Og vi håber, der kommer spørgsmål, for vi tror, vi har en god sag. Derfor håber vi, at de forskellige ordførere går ind og stiller os spørgsmål og tager en åben diskussion om det. Og som sagt vil fru Marianne Jelved, som sidder i Udvalget for Forretningsordenen fra vores side, selvfølgelig også gå ind og diskutere det her forslag, ligesom jeg går ud fra at de andre ordførere vil.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg vil selvfølgelig til enhver tid gerne stille op til en diskussion også omkring det her forslag. Men jeg tror altså stadig væk, at risikoen er

overhængende for, at vi får parkeret og indkapslet en diskussion, som i virkeligheden skal spredes ud.

Man giver et billede af Folketingets forskellige udvalg, som efter min mening er misvisende. Udvalgene genererer ikke i sig selv politisk aktivitet, politisk spændstighed, politisk dynamik, politiske resultater. Udvalgene er fora, hvorigenem aktive politikere, der er viljefaste og visionære, kan udøve politiske aktiviteter. Men det kræver altså, at der er noget politisk aktivitet. Det er ikke i sig selv nok, at man har nogle udvalgssekretærer. Det er ikke i sig selv nok, at man har noget, der hedder et ligestillingsudvalg.

Må jeg ikke minde fru Lone Dybkjær om, hvor tit der er udvalgsmøder, som er ret tomt besat. Sådan er det jo. Udvalgenes arbejde i Folketinget adskiller sig meget fra udvalgenes arbejde ude i kommunerne. Det er der mange mennesker der ikke er klar over, men sådan er det.

Der er kun politiske aktiviteter og politiske resultater i kølvandet på udvalgene herinde i det omfang, et tilstrækkeligt antal politikere vil det. Og det kræver et flertal. Her vil jeg gerne invitere fru Lone Dybkjær, som er medlem af Det Politisk-Økonomiske Udvalg: Lad os tage diskussionen der, lad os sammen der finde og få rejst de hjørner af ligestillingsfeltet, som har behov for at blive rejst. Det vil jeg meget, meget gerne være med til.

Jeg vil også meget gerne være med til at sikre, at den viden, der hele tiden er et behov for bliver opdateret, bliver opsamlet et sted. Men jeg synes ikke, vi har brug for mere bureaukrati, som bare giver beskæftigelse til de forskellige sekretærer, som i sig selv ikke kan give nogen politisk dynamik til tingene.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Jeg siger tak for belæringen fra fru Pia Christmas-Møller om, hvad der foregår i udvalgsarbejdet. Jeg har sådan set deltaget i de fleste af Folketingets udvalg igennem de mange år, jeg har været medlem af Folketinget. Så jeg ved sådan set godt, at det handler om politisk vilje. Det er bare ikke det, jeg snakker om alene. Jeg snakker om, at der er behov også for en videnopsamling, og der er vi bare ikke enige.

Fru Pia Christmas-Møller mener, at ligestilling bare er noget, man sådan skal snakke om. Nej, der er altså også tale om en faglighed inden

for det her område. Der er tale om, at man kunne forestille sig, at man mødte repræsentanter fra andre lande. Der er tale om, at man simpelt hen udviklede noget omkring ligestillingsområdet, og det handler ikke kun om nogle sekretærer og noget sekretariatshjælp, men det ville da også være udmærket at få, hvis der var nogen, der opsamlede noget viden også i Folketinget.

Man synes jo, det er naturligt at have en ligestillingsminister. Hvorfor i alverden er det så ikke naturligt at have et ligestillingsudvalg, sådan at man også kan opsamle noget viden på det her område? Den er fuldstændig spredt.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Men er det i et helt nyt udvalgssystem, ordføreren forestiller sig, med nogle helt nye traditioner i forhold til de kendte i Folketinget? Det kunne jeg godt tænke mig at spørge lidt ind til. Nu bliver der lagt meget vægt på det her med videnopsamling. Vi har jo mange videncentre på ældreområdet og andre steder ude i samfundet, og det er fint nok, og jeg går meget ind for, at viden bliver opsamlet og bliver brugt også aktivt og offensivt. Men jeg er bare ikke sikker på – det er i hvert fald ikke den oplevelse, jeg har – at Folketingets stående udvalg er det mest oplagte sted til det.

Der bliver stillet spørgsmål til ministeren, og ministeren svarer, så går det ind i udvalgsarkivet, og kan man finde det via søgeord via vores edb-system nu om dage, så er man heldig. Men mange gange drukner det jo i papirer, som er uoverskuelige, og som man ikke kan finde tilbage til. Så den der videnopsamling og strukturering, som jeg går ud fra der også ligger i ordføreren indlæg her, har vi i hvert fald ikke til rådighed i dag.

(Kort bemærkning).

Lone Dybkjær (RV):

Nu ved jeg ikke, om det er min sprogbrug, der er meget speciel, så fru Pia Christmas-Møller ikke forstår, hvad det er, jeg siger. Vi er da ikke i tvivl om, at vi opsamler viden om det europæiske arbejde i Europaudvalget. Hvad i alverden skulle vi ellers sidde der efter hele fredagen?

Kl. 17.15

Der er ingen tvivl om, at de ordførere, der arbejder med de europæiske sager, også er til hjælp for andre, der spørger: Hvad foregår der egentlig europæisk på det her område? Det er da en vidensopsamling, der sker, også ved hjælp

af sekretariatet i Europaudvalget. Det er faktisk meget vigtigt.

Jeg synes, at man lige så godt kan sige, at så skal Europaudvalget nedlægges, og så skal man mødes en gang imellem og give et mandat. Men det er ikke kun det, der sker i Europaudvalget. Det er jo i allerhøjeste grad en bred diskussion om den europæiske udvikling på alle mulige områder, hvor man netop kan gå ind og støtte de konkrete ordførere, der i øvrigt f.eks. arbejder med energispørgsmål eller forskningsspørgsmål, eller hvad ved jeg – og nu også med ligestillingsmål.

Jeg synes, det er lidt mærkeligt, at en statsminister kan skrive et brev til sin østrigske formand og foreslå, at vi skal være aktive på det ligestillingsmæssige område, foreslå, at den europæiske ligestillingspagt bliver vedtaget, og så ikke vil have et sted i Folketinget, hvor det her spørgsmål diskuteres en smule seriøst.

Formanden:

Tak til fru Lone Dybkjær. Så er det fru Anne Grete Holmsgaard som ordfører i anden runde.

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Jeg vil faktisk godt fortsætte den diskussion, der lige har været mellem fru Lone Dybkjær og fru Pia Christmas-Møller, for min oplevelse af udvalgsarbejdet i Folketinget er altså meget anderledes end den, fru Pia Christmas-Møller giver udtryk for. Jeg vil godt som eksempel bruge Energiudvalget, hvor vi faktisk igennem årene har brugt muligheden for at lave mange forskellige typer af aktiviteter, som har bidraget til vores fælles vidensudvikling blandt de forskellige ordførere, uagtet at vi har forskellige politiske holdninger.

Vi har meget flittigt benyttet os af f.eks. at lave totimers- eller halvandertimersarrangementer, hvor vi inviterer folk fra andre steder. Vi har lavet et glimrende et om biogas, hvor vi inviterede folk fra hele sektoren til at holde oplæg for os. Vi har så sent som inden for de seneste par måneder haft to arrangementer. Vi havde et med energisektorens forskellige deltagere i går, hvor vi diskuterede deres fremtidsvisioner for energisektoren. Vi havde inviteret dem, og de kom og fremlagde det. De kom med materiale til os.

For 2 uger siden havde vi det, der hedder Energinet Danmark, som kom og præsenterede en af deres analyser på solvarme og dets sammenhæng, nemlig hvordan det kunne indpasses

i kraft-varme. Det har vi gjort gennem i hvert tilfælde alle de år, jeg har siddet herinde. Det er nu anden omgang, jeg sidder i Folketinget. Og vi er alle sammen meget glade for det her arbejde, fordi det har styrket vores fundament, så vi, når vi forhandler og behandler lovforslag, i hvert tilfælde ved, at vi har et fælles grundlag, hvor vi faktisk har en meget solid viden på det her område.

Min oplevelse er, at det gør vi også i Miljøudvalget. Det er min oplevelse, at vi også gør det i Europaudvalget; de tre udvalg, jeg selv sidder i.

Det er da muligt, der er andre udvalg, man ikke gør det i, men det her lader sig faktisk praktisere på en måde, hvor alle fra Enhedslisten til Dansk Folkeparti er glade for det her arbejde.

Jeg synes, det er ærgerligt, hvis Det Konservative Folkeparti ikke vil være med til at prøve det her på ligestillingsområdet, for det er altså en kendsgerning, at viden er meget fragmenteret og meget spredt. Og vores fælles niveau har ikke rigtig noget fokus. Der er ikke rigtig noget sted, hvor vi samler oplysninger om, hvad der sker med udviklingen på ligestillingsområdet, hverken herhjemme eller i Norden eller i resten af Europa.

Formanden:

Der er en kort bemærkning til ordføreren fra fru Pia Christmas-Møller.

(Kort bemærkning).

Pia Christmas-Møller (KF):

Jeg underkender på ingen måde, at der via Folketingets forskellige stående udvalg – også de udvalg, jeg er medlem af – sker en vidensopsamling i forhold til de enkelte deltagere, de enkelte medlemmer, herunder selvfølgelig også ordførere.

Det sker ved studiebesøg, studierejser, høringer, ekspertmøder, samråd, spørgsmål-svar, redegørelser, modtagelse af materiale, modtagelse af deputationer og meget andet. Selvfølgelig, det er en meget væsentlig del af arbejdet, at man bliver klædt på i relation til de politiske temaer, der både tværgående og specifikt er oppe inden for området.

Men som jeg hørte fru Lone Dybkjær og også til sidst fru Anne Grete Holmsgaard, så taler man nu om, at der er behov for et særskilt udvalg med ligestilling som fokuseringsområde med henblik på mere metodisk at opsamle viden, ikke bare viden, der kendes fra Danmark, men fra Norden, fra Europa og fra andre steder.

Og så er det jo mere et videnscenter, en helt anden struktur, vi har behov for, også så man kan søge tilbage og slå op, frem for bare en løbende briefing af ordførere og aktuelle medlemmer af et udvalg. Det er så en anden arbejdsmetode, man lægger an til.

Det er selvfølgelig interessant, og jeg vil gerne diskutere det under udvalgsarbejdet, hvis det er det, der lægges op til. Men stadig væk kan jeg ikke se en forhindring for, at det foregår i Det Politisk-Økonomiske Udvalg.

Kl. 17.20

(Kort bemærkning).

Anne Grete Holmsgaard (SF):

Nu er det beskrevet i beslutningsforslaget, og vi har jo også stået heroppe, vi, der har fremsat det, og har beskrevet, hvad der ligger i det. Det er et solidt, velkvalificeret, godt arbejdende og aktivt udvalg, vi lægger op til. Så enkelt kan det i virkeligheden siges.

Formanden:

Tak til fru Anne Grete Holmsgaard. Så er det fru Lone Dybkjær som ordfører i anden runde.

Lone Dybkjær (RV):

Det er mere for en ordens skyld for at sige, at det er fuldstændig rigtigt, hvad fru Anne Grete Holmsgaard siger. Der er ikke tale om en helt ny speciel form for udvalg. Vi snakker om viden på en anden måde. Vi snakker præcis om viden på den måde, som fru Anne Grete Holmsgaard har beskrevet det omkring Energiudvalget. Og om, at de mennesker, som er optaget af de her spørgsmål, nøjagtig som mennesker, der er optaget af energi, miljø og alt muligt andet, altså har et forum, hvor det er naturligt, at de er, og et udvalg, hvor de, der er medlemmer af udvalget, rent faktisk interesserer sig for de her spørgsmål.

Jeg har også været i Det Politisk-Økonomiske Udvalg, og der er da enkelte, der interesserer sig for spørgsmålet. Det er bestemt ikke alle af ligestillingsordførerne, der sidder der, og der sidder en stor mængde i Det Politisk-Økonomiske Udvalg – det skal de helt have lov til – som måske ikke synes, at ligestilling er det mest interessante og relevante.

De, der sidder i Energiudvalget, er faktisk optaget af energi, og de er også optaget af at få en saglig diskussion, så det ganske enkelt er på et ordentligt grundlag. Energi er jo et enormt svært område. På samme måde antyder jeg blot, at li-

gestilling altså heller ikke bare er sådan et slaskeområde. Der er altså også noget viden om det her, som det kan være nyttigt at få frem.

Hermed sluttede forhandlingen, og forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Afstemning

Formanden:

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Udvalget for Forretningsordenen. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

21) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 87:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af et udvalg vedrørende færøske forhold.

Af Pia Larsen (V) og Helge Adam Møller (KF) m.fl.

(Fremsat 14/3 2006).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Pia Gjellerup (S):

Dette forslag har et præcist formål, nemlig at sikre en ligestilling mellem den måde, vi i folketingsregi behandler spørgsmål, der har betydning for grønlandske forhold, herunder lovforslag, og fuldstændig tilsvarende vedrørende færøske forhold. Der har vi haft det af hensyn til traditioner og udvikling af de forskellige selvstyre- og hjemmestyremæssige relationer til de to dele af rigsfællesskabet. Vi har haft lidt forskellige traditioner for, hvordan vi har indbygget Færøernes og Grønlands forskellige lovgivningsmæssige og andre relationer til Folketinget i vores arbejde.

I dag er der ikke nogen anledning til at have større forskelle, og derfor vil vi fra Socialdemokratiets side meget gerne hilse det principielle i forslaget velkommen, og vi vil meget gerne være med til at vedtage det.